

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3177/2019
18.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, Београд, коју заступа Војно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1728/19 од 29.05.2019. године, у седници одржаној 18.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1728/19 од 29.05.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Суботици П 217/17 од 28.01.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и утврђено да је Закључком Владе Републике Србије број 401-161/2008 од 17.01.2008. године, којим су дозвољена средства ради исплате новчане помоћи ратним војним резервистима са пребивалиштем на територији седам неразвијених општина Куршумлија, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађа, Дољевац и Прокупље повређено начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација тужиоца на основу места пребивалишта, који није наведен у Закључку од 17.01.2008. године. Ставом другим изреке, одбијен је приговор тужене да решавање о тужбеном захтеву не спада у судску надлежност. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова панричног поступка исплати износ од 36.200,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1728/19 од 29.05.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у погледу одлуке о главном тужбеном захтеву и трошковима спора, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је Закључком Владе Републике

Србије број 401-161/2008 од 17.01.2008. године, којим су дозвољена средства ради исплате новчане помоћи ратним војним резервистима са пребивалиштем на територији седам неразвијених општина Куршумлија, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађа, Дољевац и Прокупље повређено начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација тужиоца на основу места пребивалишта, а који није наведен у Закључку Владе Републике Србије од 17.01.2008. године, те да се обавезе тужена да исплати тужиоцу трошкове поступка у износу од 36.200,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате. Обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове целокупног поступка у износу од 18.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Наводима ревизије не указује се на битне повреде одредаба парничног поступка које могу бити предмет оцене ревизијског суда у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац се налазио на одслужењу редовног војног рока у периоду од 24.03.1999. године до 25.06.1999. године у ВП .../... ..., као припадник Војске Југославије. У време одласка на одслужење војног рока тужилац је имао пријављено пребивалиште у ..., Општина Суботица. Закључком Владе Републике Србије од 17.01.2008. године прихваћена је информација о потреби обезбеђења средстава остварених у поступку приватизације за исплату помоћи неразвијеним општинама наведеним у том акту, и њиховој расподели по критеријумима које сачине заједничке комисије састављене од представника локалне самоуправе и штрајкачких одбора ратних војних резервиста са пребивалиштем на територији тих општина. Право на добијање новчане помоћи, по том Закључку, стиче сваки ратни војни резервиста из означених општина који достави правноснажну пресуду донету на основу одрицања од тужбеног захтева пред надлежним судовима против Републике Србије, ради исплате накнаде, као и писмену изјаву да нема даљих потраживања по том основу према држави. Предметни Закључак Владе Републике Србије је донела у складу са Споразумом од 11.01.2008. године који је закључила са штрајкачким одборима ратних војних резервиста Куршумлије, Блаца, Бојника, Лебана, Житорађе, Дољевца и Прокупља. Тужилац свој захтев за накнаду нематеријалне штете је засновао на чињеници да се налазио на одслужењу редовног војног рока и учествовао у рату, па како му у том

периоду нису исплаћене дневнице, које су исплаћене резервистима у неразвијеним општинама, наводи да је на тај начин дискриминисан.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд у овом спору правилно је применили материјално право, када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован.

Забрана дискриминације по било ком основу прописана је одредбом члана 21. Устава Републике Србије, уз ограничење да се дискриминацијом не сматрају посебне мере које Република Србија може увести ради постизања пуне равноправности лица или групе лица које су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима. Општа забрана дискриминације предвиђена је и чланом 1. Протокола 12. уз Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Пребивалиште је, уз држављанство и лично име, атрибут сваког физичког лица. Због тога неоправдано прављење разлике по том основу представља дискриминацију у поступању супротно наведеним одредбама Европске конвенције и Устава Републике Србије.

Чланом 7. став Закона о Војсци Југославије („Службени лист СРЈ“ 43/94, 74/99) који се примењивао у време рата у СРЈ, прописано је да се Војска Југославије састоји од сталног и резервног састава, да стални састав Војске чине професионални припадници Војске и војници на служењу војног рока, а да резервни састав Војске Србије чине резервни официри, резервни подофицири и војници у резерви, те да се резервни састав Војске дели на активну и пасивну резерву. Тачком 1. Закључка Комисије која је сачињавала критеријуме за доделу новчане помоћи војним резервистима из 1999. године, наведено је да право на новчану помоћ у износу од 100% дневнице имају сви војни резервисти, а тачком 4. је наведено да немају право на новчану помоћ следеће категорије лица и то активна војна лица, тада и сада у Војсци, припадници ОУП-а и резервног састава ОУП-а и лица која су накнадно по овом основу остварила и наплатила у судским и другим поступцима.

Изјављеном ревизијом по налажењу Врхоног касационог суда, неосновано се указује на погрешну примену материјалног права.

Наиме, и по оцени Врховног касационог суда, имајући у виду одредбе Закона о Војсци Југославије, у којима се наводи састав Војске Југославије, те Закључак Комисије која је сачињавала критеријуме за доделу новчане помоћи војним резервистима из 1999. године, а у којем је наведено ко има право на новчану помоћ, правилно другостепени суд закључује да тужилац не спада у групу лица која би имала право на наплату ратних дневница, јер је у периоду ратних дејстава 1999. године био у сталном саставу Војске Југославије сагласно одредби члана 7. Закона о војсци Југославије. Како из Закључка Комисије која је сачинила критеријуме за доделу новчане помоћи војним резервистима из 1999. године, где се у тачци 4 наводи да немају право на новчану помоћ одређене категорије лица,

између осталог и активна војна лица, тада и сада у Војсци, а тужилац је у време ратних дејстава спадао у категорију активних војних лица, односно у стални састав Војске Југославије, то исти не спада у групу лица која би имала право на наплату ратних дневница. Стога се неосновано ревизијом тужиоца указује да је погрешно примењено материјално право, с обзиром да тужилац не спада у круг лица којима по наведеном Правилнику припада право на исплату ратних дневница, јер није учествовао у рату као ратни војни резервиста, већ у сталном саставу Војске, као војник на редовном одслужењу војног рока, због чега поступањем тужене није проузрокована нематеријална штета тужиоцу због повреде права личности (дискриминација у односу на место пребивалишта), а због неисплате ратних дневница на начин на који је то право признато резервистима из наведених неразвијених општина сагласно наведеном Споразуму. Имајући у виду изнето, правилно је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић